

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY
abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३१ / अंक : ६ / २०७८ भद्रौ ११ ज्येष्ठ शुक्रबार / 27 Aug., 2021 / मूल्य रु. १०/-

सिंहदरवारको भ्रष्टचार गाउँ गाउँमा

काठमाडौं । मुलुक संघीयता गएपछि सिंहदरवारको अधिकार गाउँ गाउँ टोलटोलमा पुग्छ भन्ने राजनीतिक दलहरूको उद्घोषलाई स्थानीय तहले चिरिवार्थ गर्न सकेका छैनन् । स्थानीय तहमा भएको भनिएको भ्रष्टचार बोथितोले गर्दा प्रयेक वर्ष बेरुजुका चाड्गा लाग्न थालेका छन् । स्थानीय तहमा मात्र ५ प्रतिशत भन्दा बढी बेरुजु देखिएको महालेखा परिक्षकको प्रतिवेदनले देखिएको छ । संघीय सरकारमा २.५ र प्रदेश सरकारमा २.८ प्रतिशत वेरुजु रहेको महालेखा परिक्षकको हालै प्रकाशित प्रतिवेदनमा उल्लेख गरीएको छ । एकातिर सरकारी दुकुटीमा विदेशी ऋणको भार बढी रहेको छ भने अर्को तिर खर्च गर्न निकायहरूले मनोमानी ढङ्गले खर्च गर्दा वेरुजुको चाड्ग लागेको छ ।

महालेखा परिक्षकको प्रतिवेदनमा उल्लेख भएनुसार कर्मचारीतन्त्रले भन्दा जनप्रतिनिधिहरूले नियम विपरित खर्च गरेको महालेखाको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको

>>> बाँकी ८ पेजमा

विश्व बजारमा पेट्रोलियमको मूल्य घट्दा नेपालमा किन बढ्दू ?

काठमाडौं । नेपाल आयल निगमले फेरि पेट्रोलियम पदार्थको भाऊ बढाएको छ । विश्व बजारमा प्रतिव्यारेल सौँढे ७४ हुँदा नेपालमा प्रतिलिटर १२८ थिए, अहिले घटेर सौँढे ६८ भएको छ, नेपालमा पेट्रोल प्रतिलिटर १३० पारिएको छ । डिजल, हवाई इन्धन, ग्यासमा पनि भाऊ बढाइयो । किन ? काग्रेस सरकार प्रष्ट जवाफ दिन सक्वैन । विगतको ओली सरकार खराव थिए भने अहिलेको ५ दशीय मोर्चा सरकार कसरी असल ?

यसरी भाऊ बढनु भेनेको बजार भाऊ बढनु हो । दिनमा कमाएर हातमुख जोर्नहस्ताभि सक्स बढनु हो । नेपाल आयल निगम भन्द- निगमलाई अर्कै १६ करोड, ९ लाख घाटा छ । मूल्यबृद्धि नगरेको भए १ अर्ब १५ करोड २२ लाख घाटा हुने थिए । प्रवक्ता भन्दन् यो बृद्धि त

>>> बाँकी ८ पेजमा

झाँकीलाई गृह वा अर्थ दिउन त दाहालज्यू

काठमाडौं । आफ्नो घरमा आगो लगाएर काग्रेस, माओवादी, जसपा र राष्ट्रिय जनमोर्चाको गठबन्धनलाई बलियो समर्थन दिएका माधव नेपाल समुहका व्यक्तिहरूले उनीहरूले भनेकै

काठमाडौं नियुक्ती दिन सत्ताधारी दलहरू सहमत भएका छन् । माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले त रामकुमारी भाक्रीलाई उनले रोजेको मन्त्रालय दिने बताई सकेका छन् । यदी त्यसो हो भने भाक्रीले अर्थमन्त्रालय मागेको खण्डमा अर्थमन्त्रालय दिने दाहाल तयार होलान् त त्यसैगरी उनले गृह मन्त्रालय मागेको खण्डमा काग्रेस गृहमन्त्रालय दिन तयार होला त भन्ने प्रश्न समेत उठेको छ ।

माधव समुहले नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टी दर्ता गर्न निर्वाचन आयोगमा निवेदन दिईसकेको छ । आयोगले निवेदनको सन्तुष्ट समेत गरी सकेको हुनाले अवको कही दिन भीत्रमा पार्टी दर्ता हुने निरिचत जस्तै भएको छ । आफ्ने पार्टीका अध्यक्षको नेतृत्वमा रहेको सरकारलाई विश्वापित >>> बाँकी ८ पेजमा

दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश प्रधानमन्त्री देउवालाई नै काउछो

काठमाडौं । नेपाली काग्रेस, माओवादी केन्द्र, जनता समाजवादी पार्टी, राष्ट्रिय जनमोर्चाको गठबन्धनमा सहभागी भएको नेकपा एमालेको माधव समुह र जनता समाजवादी पार्टीका असन्तुष्ट महन्थ ठाकुर पक्षलाई नयाँ दल दर्ता गर्न सहज हुने गरी अधिलो दिन ससदको अधिवेशन अन्य गरेकै भोली पल्ट दल विभाजन सम्बन्धी जारी गरेको अध्यादेश देउवा सरकारलाई नै काउछो बनेको छ । देउवा सरकारले माधव नेपाल र महन्थ ठाकुरले नयाँ दल दर्ताको मान्यता पाएपछि अध्यादेश निष्क्रिय यार्ने रणनिति लिएको छ । राजनीतिक दल

विभाजन सम्बन्धी ऐनमा दल विभाजन गर्नका लागि पार्टीको केन्द्रीय समिति र संसदीय दलमा ४० प्रतिशत पुग्नुपर्ने व्यवस्थालाई देउवा सरकारले अध्यादेश निष्क्रिय पार्न सरकारले कानुन मन्त्रालयमा परामर्श थालेको छ । अध्यादेशलाई निष्क्रिय पार्न सरकारले अध्यादेशलाई खारेज गरिदिने विश्वास सरकारले गरेको छ । अध्यादेश लाई निष्क्रिय पार्न सरकारले बैठक वोलाउन सक्ने र सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा परेकाले अदालतले अध्यादेशलाई खारेज गरिएको छ । अदालतले अध्यादेश >>> बाँकी ८ पेजमा

जनता अभिभावक विहीन अवस्थामा

काठमाडौं, गत असार २९ गते सर्वोच्च अदालतको प्रधानमन्त्री नियुक्त भएका शेरबहादुर देउवाले आजसम्म आफ्नो नेतृत्वको सरकारलाई पूर्णता दिन सकिरहेका छैनन्, भने मुलुकको अवस्था दिन प्रतिदिन खस्किदै अवस्थामा पुगेको छ । मन्त्रालयहरू मन्त्री विहीन हुँदा मन्त्रालयका काम कारबाही ठप भएका छन् । त्यसले गर्दा अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा समेत नराम्रो असर परेको छ । काग्रेस, माओवादी केन्द्र, जसपा र माधव नेपालले तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई प्रधानमन्त्रीवाट हटाएर देउवालाई प्रधानमन्त्री बनाएका भई आ-आफ्ना डम्फु बाईज्ञानिक दल र तिनका नेताहस्ता देखिएको छैन । सत्तामा पुने र अर्थिक दोहोन गर्ने वाहेक अरु विषयमा उनिहरूले >>> बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanonline.com ला पानि पढ्न सकिन्छ ।

देउवा सरकारद्वारा लोकतन्त्रकै उपहास

दल विभाजन गर्न सभामूख्यको उपयोग

काठमाडौं । निर्वाचन आयोगले अस्ति भाद्र ९ गते नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी एकीकृत र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीलाई नयाँ दल दर्ताको प्रमाण-पत्र दिएको छ । नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी एकीकृत नेकपा एमालेबाट विभाजन भएर नयाँ दल दर्ता भएको हो भने लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी जनता समाजवादी पार्टीबाट विभाजित भएर नयाँ दल दर्ता भएको हो । नेकपा एकीकृतको अध्यक्षमा माधव नपाल रहेका छन् भने लोकतान्त्रिक समाजवादीको अध्यक्षमा महन्थ ठाकुर रहेका छन् । यी दुई सहित दलहरूको संख्या १७ पुगेको छ ।

नेकपा एकीकृत र लोकतान्त्रिक समाजवादी नामक नयाँ पार्टी अब संघीय संसदमा क्रमशः चौथो र छैठो पार्टी बनेका छन् । आयोगले नेपाल र महन्थ ठाकुरको पार्टीलाई मान्यता दिएसँगै सत्ताधारी दलको गठबन्धनलाई बहुमत पुगेको छ । अब प्रतिनिधिसभामा नेकपा एमालेका ८८ सासदमात्र रहेका छन् । भने सत्ताधारी गठबन्धनमा नेपाली काग्रेसका ६९, माओवादी केन्द्रका ४९, एकीकृत समाजवादीका २३, जसपाका १९ र राष्ट्रिय जनमोर्चाका १ गरी जम्मा १ सय ५२ सासद पुगेको छन् । सत्तामा जानेका लागि पार्टी विभाजन गरेका माधव नेपालको नेतृत्वको पार्टी तत्कालै सत्तामा

सहभागि हुने भएको छ भने लोकतान्त्रिक समाजवादी अहिलेको अवस्थामा सत्तामा जाने कि जानेम पक्षमा दोधारमा रहेको छ । राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन २०७३

लाई दोस्रो संशोधन अध्यादेश अनुसार दुवै पार्टी निर्वाचन आयोगमा दर्ता भएका हुन् ।

भाद्र २ गते शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले माधव नेपाल र महन्थ ठाकुर

पक्षलाई पार्टी विभाजन गर्न सहज होस् भने अध्यादेश मार्फत राजनीतिक दल विभाजन सम्बन्धी ऐनलाई अध्यादेशमार्फत संशोधन गरेको थिए । पहिला दल विभाजनसम्बन्धी ऐनमा पार्टीको केन्द्रीय समिति र संसदीय र दलमा कम्तिमा ४० प्रतिशत पुऱ्याएर दल विभाजन गर्न सकिने प्रावधान रहेकोमा त्यसलाई संशोधन गरि केन्द्रीय समिति वा संसदीय दलमा कम्तिमा २० प्रतिशत पुऱ्याएर दल विभाजन गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको थिए । त्यही प्रावधान अनुसार माधव नेपाल र महन्थ ठाकुरले दल विभाजन गराएका हुन् ।

नेकपा एमालेले भाद्र १ गते माधव नेपाल सहितका १४ सासदलाई कारबाही गरि सासद पद रिक्त गर्न सभामुख अनिप्रसाद सापकोटाको कार्यालयमा र सासद सचिवालयमा पत्र पठाएको भएपनि सभामुख सापकोटाले कारबाहीको प्रक्रिया नै अधि बढाएन् । काउन अनुसार दलले गरेको निर्णय प्रक्रियालाई सरदर बदर गर्न सक्ने अधिकार सभामुखलाई छैन तर उनले माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालको निर्देशन अनुसार माधव नेपाल सहितका अन्य सासदलाई कारबाहीको प्रक्रिया अधि नबढाएर नेकपा एमालेलाई विभाजन गराउने रणनीति लिएको प्रष्ट >>> बाँकी ८ पेजमा

@www.prabhubank.com

Drive Your Life

• Loan Tenure upto 8 Years • Competitive Interest Rate

Prabhu Building, Babarmahal, Post Box No.19441
+977-1-4788500 | +977-1-4780588
info@prabhubank.com | www.prabhubank.com
Toll Free No: 16600107777

Approval within 5 working Days

prabhubank

Beyond the ignoble exit

Amanat Ali Chaudhry

Amidst the fraught situation currently prevailing in Afghanistan, the Taliban's rather bloodless takeover of the country continues to dominate airwaves and print space around the world. All kinds of views are being put out to analyse the diverse strands of the longstanding conflict, and predicting the possible future scenarios.

As the Taliban leadership comes to grips with the daunting challenge of putting in place some kind of governing mechanism inclusive of the various Afghan parties, a challenge that will not only test their negotiating skills but also their real intentions, the relative peace continues to hang by the thread.

As the situation gradually unfolds, the world waits and watches the events with bated breath, giving the Taliban the opportunity to walk the talk. The Taliban's challenge becomes formidable against the lesson of history: it is easy to capture power but difficult to govern a country in the presence of rival claimants to power and inhospitable circumstances.

The facts of geography, history, and deep ethnic divisions are imposing enough to disincentivise any effort for an inclusive setup. The task becomes doubly challenging when the country has been home to several terror outfits, whose interest lies in keeping the fires raging and the cauldron of ethnic divisions boiling.

Every foreign invading power has ignored these lessons of history in the vain expectation of turning a new page, little knowing that at the end of the day, the outcome it leaves

behind is uglier and costlier -- not just in terms of the loss of prestige but also that of tens of thousands of human lives.

The United States is the latest global power to join the ignoble club of the world powers whose imperial hubris was humbled by the sheer resilience of the people as much as by the former's deliberate attempt to rewrite history in defiance of the abiding lessons and dictates of logic and commonsense.

How America could succeed where the equally powerful British and Soviet empires failed miserably will continue to haunt the US establishment. More so the case when the US had a thorough understanding of this reality as it had the experience of leading an international coalition to oust the Soviet Union in a decade-long proxy war in Afghanistan.

As John Oliver, the host of HBO's The Last Week Tonight, put it, the fall of Kabul, likened to the 'Saigon moment', will serve as a lasting stain on President Biden's legacy. Donald Trump's assertion that the Biden Administration's withdrawal decision was the "greatest foreign policy humiliation" in the history of the United States may have politics written all over but does contain a thick touch of harsh reality whose full implications will take time to settle in the American psyche.

President Biden's recent press conferences are more precisely the outcome of the sustained pressure taking its toll on the White House. However, in the process of explaining the rationale of 'hurried' withdrawal, the US president made matters worse.

By exclusively placing the blame for the collapse of the Afghan state on Ashraf Ghani and the unwillingness of the Afghan National Defence and

Security Forces (ANDSF) to stand up to the advancing Taliban, Biden not only cherry-picked facts but also came across as someone who was not ready to accept responsibility for the unfolding tragedy.

Here was the leader of the sole superpower whose thinking on a 20-year-long combat mission, the longest in American history, increasingly reflected a myopic view in an effort to peddle a self-serving narrative in a glaring disregard for facts.

Not just the world at large but the American allies too were left puzzled by the presidential explanations. Granted that the manner in which the Trump administration went about the whole Doha mission did not leave the Biden White House with many options. But, the incumbent administration could have consulted with the allies and the regional countries to tweak the peace plan so as to make the transfer of power orderly and peaceful.

Following the unilateral announcement of the withdrawal in April, the US increasingly thought and acted in a purely partisan fashion. There was little concern and even less appetite to marshal the disparate peace efforts into a unified diplomatic blitz with a clear set of actions, expectations, and concessions.

Nothing of the sort happened. For all intents and purposes, the Biden Administration continued with Trump's policy of 'America first', with all efforts, energies and resources employed on the mission of pulling off the hurried exit at an unprecedented pace.

In his electoral campaign, candidate Biden lambasted his rival for undermining America's longstanding global alliances by headlining his foreign policy actions with the 'America first' slogan. He built his case for the

White House on the promise of rebuilding the trust of allies and restoring America's leadership.

However, when push came to shove in Afghanistan, the incumbent administration took a leaf from its predecessor's book. President Biden's repudiation of the 'nation-building' project and the justification of the pullout only in terms of degrading terrorist threat has shocked the European allies.

German leader Armin Laschet, who is set to succeed Chancellor Angela Merkel, described the withdrawal as "the biggest debacle Nato has suffered since its founding." Nato was already feeling strains in its relations with the US. The recent events have accelerated the thinking process within the EU system about the need for self-sufficiency.

However, to single out Biden for the blame of the Afghanistan mess is to miss the overall picture. The American mission in Afghanistan merely represents the continuation of a pattern of behavior that has informed different Democratic and Republican administrations across different time periods and combat zones. This behavior has been shaped by the imperial hubris to remodel the world in line with the aspirations and dictates of the superpower status that the US has enjoyed after the collapse of the USSR.

Stunned by the apocalyptic events of 9/11, the US chose to use its military power as an instrument to achieve its foreign policy objectives. At the heart of the missions in Afghanistan, Iraq, Syria, and the Middle East has been the strong urge to establish American military ascendancy by instilling fear and awe to deter those intending to challenge the US and its interests.

The subsequent militarisation

of American power, policy and way of life led to the framing of the 'war on terror' in moral and religious terms. The binary of 'with us or against us' reflected a national mood rooted in moral superiority. The emphasis on the military aspects crowded out the concerns for human rights, pluralism, and respect for dissent. The notion of multilateralism was recast in the image of unilateralism.

The problem with this design was that it was governed by anger and sustained by the greed of war lobbies to profit from the longevity of such enterprises. As one country after the other was razed, the thirst for revenge was quenched. However, at the same time, the greed to accumulate the spoils of war continued to increase. This explains why the goalposts kept shifting and new slogans continued to be employed as part of PR to kill increasing criticism of the overseas military missions.

No invading power is ever interested in protecting the interests of the occupied people. As the recent American example in Afghanistan shows, an artificial political system is put in place in the name of establishing democracy; a group of powerful people (like warlords) are won over through the threat of stick and the lure of carrot, and the war lobbies (military-industrial complex) are given a free hand to indulge in loot and plunder.

Such a 'win-win' arrangement works all right until it becomes wholly unsustainable due to a combination of factors such as political opposition, popular resistance, and shift to new 'targets'.

And it is the vanquished people who continue to pay the price of imperial greed, arrogance, and imported 'solutions'.

India's North-East expose BJP's myth of peaceful India

Mr Arjun

The writer is of the view that the recent clash between the police force of Mizoram and Assam is not an isolated event. Similar incidents have happened in the past. They reflect that it is not hunky-dory in India's northeast as BJP's government would have us believe. New states in India were created willy-nilly to pacify agitation. Yet the boundaries of the new states do not satisfy the people of the new states fully. They are a simmering cauldron of resentment against India's central government. They love their traditions more than monolithic Hindutva.

On July 10, 2021, five Assamese policemen were killed while proceeding towards Varengate (outsider gate). Amid fiery statements of chief ministers of Assam and Mizoram, police officials and politicians, it appeared that the two states would launch a full-fledged war against one another. This was not the first incident of its kind. There had been similar clashes in the past (1979, 1985 at Mirapani where 42 persons were burnt alive and 2014 clash).

Crux of the problem
Hasty creation of states to deal with separatism
When India came into being, many of its states were in grip of insurgencies. To pacify the separatist movements India hastily bowed to demand the creation of new states by reorganising the existing territories of bigger states. Many northeastern states were carved out of the state of Assam. Under the Indian constitution, secession is an offence but a new state could be created through reorganisation of the bigger state. Mizoram and Nagaland were created in haste to meet insurgents' demand for greater self-representation.

Northeastern frontier Agency was converted into Arunachal Pradesh after the fall of Dacca. Indira Gandhi hoped that China would remain a silent spectator to her initiative as it did while East Pakistan was seceded through intervention in East Pakistan.

Linguistic states of Maharashtra and Gujarat were created mainly owing to agitation by the Marathi and Gujarati-speaking populations of Bombay.

In 1960, the Indian government accepted the Naga tribes' demand for a separate state. Three districts of the state of Assam were detached from

Assam to create Nagaland. It had no railway station or airport. So Dimapur also was truncated from Assam and included in Nagaland. The Dima Kachari tribe that mostly inhabited Dimapur resented this decision. Anyhow the city is now a throbbing commercial centre.

In 1966, the state of Punjab was divided to create the hind-speaking state of Haryana. In 1971 Himachal Pradesh was created. Then in the early

1970s, three new states were created: Jharkhand out of Bihar, Chhattisgarh out of Madhya Pradesh, and Uttarakhand out of Utter Pradesh. In 2014, Telangana was created out of Andhra Pradesh.

Nagaland (Naga homeland)
The Naga consider that the demarcation of their state is repugnant to demarcation done in 1875 by the British government. Their concept of Nagaland extends up to Nepal.

Citizenship Amendment Act and the national Register of Citizenship

These two laws are abhorred in many states of the North East.

Concluding remarks

The pitched battle between the Mizo and Assamese policemen exposed India's "myth of unity in diversity". Like the British rulers, India is holding together its union of states by use of brutal force and draconian laws. However sub-surface against the Indian government persists. Obviously, people cherish their traditional culture and religions more than monolithic Hindutva. The

BJP has set up a northeast Democratic Alliance to forestall disputes between the northeastern states. This body utterly failed to predict or prevent the recent Mizo-Assam clash.

India understood that if erstwhile East Pakistan supported the insurgencies in the Northeast, it will be impossible for India to keep them within the Indian fold. As such, India aided and abetted insurgency in East Pakistan.

केही गर्न नसक्नेले महेन्द्रलाई गाली गर्ने ?

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

राजा अधिनायकवादी थिए भने ०४६ सालपछिका नेताहरू शासनमा छन्, पालैपालो शासन गरिरहेका छन्, यिनले के के काम अग्रमनकारी गरे ? भन्न सक्छन् ? देखाउन सक्छन् ? केही गर्न नसक्नेले महेन्द्रलाई गाली गर्ने ? आलोचना गर्न राम्रो काम गरेर देखाउ पहिले । जो खानमात्र जान्दछ, कर्म गर्दैन, उसले अरुको आलोचना गरेको सुहाउँदैन । यी असुहाउँदा नेताहरू नेपालको शासक बनेका छन् । वाँतै नहुने लाटोकोसेरोले के खाएर बाँच्छ होला ? खानलाई चरा, मुसा खान्छ । त्यसैले उसले जे खान्छ, सिंगे सुलुत सुलुत निल्छ । त्यसरी निलेको लाटोकोसेरोले जे खान्छ, १२ घण्टापछि नड्ग्रा, प्वाँख, भुलाजस्ता चिजहरू मुखैबाट ओकल्छ ।

राजनीति लाटोकोसेरो हुनसक्दैन । राजनीतिले गर्ने सेवा हो, दिने योगदान हो । त्याग र बलिदान हो । तर नेपालको राजनीति लाटोकोसेरो भइसक्यो । जे देख्यो, पायो खान्छ, खाएपछि पचाउँछ । राज्यको पाचन प्रणाली भनेको विधि हो । संविधान हो । विधिविधानलाई जे खायो पचायो राजनीतिकरण गरिसकेकाले विधि पनि छैन, संविधान पनि छैन ।

पनि छैन, संविधान पनि छैन । नीति पनि छैन, निष्ठा पनि छैन । सिद्धान्त पनि छैन, जनताप्रति उत्तरदायित्व पनि छैन । लाटोकोसेरो चरा, मुसा सुलुतै निल्छ, हाम्रो राजनीति अनैतिकता पचाउँछ । नेतृत्वलाई लाज शरम, धीन केही पनि लाग्दैन ।

हिजोको चप्पले नेता आज पजेरो चढ्छ, एक कप चियाका लागि चियापसलमा विहानै पुग्ने नेता आज महलमा बस्छ । सांसद भयो कि मन्त्री, मन्त्री भयो कि प्रधानमन्त्री । ५ पटकसम्म प्रधानमन्त्री बन्ने शेरबहादुर देउवामा कुन त्याकत र ताकत होला ? उनीभन्दा सत्ता सञ्चालनमा गिरेका कुनै व्यक्ति नै छैन, फेरि उनी कसरी ५ पल्ट प्रधानमन्त्री बन्न सके । बन्न त काठमाडौं र रौतहटबाट चुनाव हारेका माधव नेपाल पनि प्रधानमन्त्री बने । सर्वहारावाद त्याउँचु भन्ने माओवादी प्रचण्ड प्रचण्डपथ निर्माण गर्छु भनेर २ पल्ट प्रधानमन्त्री बने ।

यस्तो देशमा को सांसद, मन्त्री बच्चो, प्रधानमन्त्री बच्चो, के चर्चा गर्नु ? किनकि नेपालमा हरेक पद विक्रीमा छन् । लोकतन्त्रवादी हुँ भन्ने पार्टीहरू हरेकले पद बेचेका छन् । नेपालको राजनीति व्यवसाय बच्चो । लाटोकोसेरो बच्चो । पञ्चायत खाराव भनेर बहुदल त्याइयो, बहुदल-राजतन्त्र-हिन्दुधर्मले विभेद बढायो भनेर लोकतन्त्र त्याइयो । लोकतन्त्रको १५ वर्षमै स्पष्ट भयो- यो त लूटतन्त्र रहेछ । नेताजति लाटोकोसेरो चरित्रका निस्के, लाटोकोसेरो तन्त्र चलाए । जे पायो खायो । पचायो । खानमात्र जान्ने, राजनीतिक कर्म र कर्तव्य बिसर्ने । यो लाटोकोसेरो चाला नभए के हो ?

प्रजातन्त्रका प्रवर्तक अब्राहम लिंकनले भनेका गएका थिए- कुशल शासक भविष्यको विन्ता गर्छन्, राजनीतिज्ञ आगामी चुनावको मात्र चिन्ता गर्छन् । हो, नेपाली गरीव छन्, सबै सत्य बुझेका छन् तर बाध्यतावाद तिनेलाई चुन्छन् जो जनवादीका नाममा जनघाती छ । समाजवादीका नाममा समाजविरोधी छ । राष्ट्रवादका नाममा राष्ट्रधाती छन् । त्यसैले त मौसम मौसम

द्यूनिक फेर्छन्, पर्व पर्वमा राष्ट्रवादी बन्छन् । मजाले धुलो उडाउँछन् र आफू वातानुकूलित कोठामा बसेर चौरासी व्यज्जन खान्छन् । जो सिंहदरवारमा बस्छन्, तिनले भोपडीको कथा, जो सहरमा बस्छन्, तिनले गाउँका व्यथा कसरी बुझ्न सक्छन् र ? जो विदेशीसँग रातरात भर रमाइलो गर्छन्, तिनले न सीमा अतिक्रमणमा बोल्छन्, न डुबानमा ।

पनि पचाउँछन् । नेपालका सन्दर्भमा आधुनिक डाइनासोर हुन् राजनीतिक दलहरू । डाइनासोर आपसमै लड्डैमा सखाप भए । हाम्रो नेताहरू पनि आपसमै लडीरहेका छन् र सखाप हुने क्रममा छन् । १२६ जाति छन् देशमा । १२-१५ जातिले शासन गरिरहेछन् । समावेशीताको नारा यिनै घन्काउँछन् ।

● ● ●

राजनीति लाटोकोसेरो हुनसक्दैन । राजनीतिले गर्ने सेवा हो, दिने योगदान हो । त्याग र बलिदान हो । तर नेपालको राजनीति लाटोकोसेरो भइसक्यो । जे देख्यो, पायो खान्छ, खाएपछि पचाउँछ । राज्यको पाचन प्रणाली भनेको विधि हो । संविधान हो । विधिविधानलाई जे खायो पचायो राजनीतिकरण गरिसकेकाले विधि पनि छैन, संविधान पनि छैन ।

● ● ●

विदेशीले कहिले गोली हान्छ, कहिले तुइन चुडालेर मार्छ, नेपाली दिदीबहिनी, दाजुभाइलाई दिनदिनै खुला सीमामा बलात्कार गर्छ, लुट्छ, तिनले देख्येन् । यी सब नेता भन्न- हामी लोकतन्त्रिक देशभक्त हों । लोकतन्त्र भनेको राष्ट्र चुहिनु र नेतृत्व तुहिनु हो ?

जो समाजवादको नारा उराल्छ र समाज बिथोल्छ । जो राष्ट्रवादको गीत गाउँछ र राष्ट्र नै बेच्छ । जो सर्वहाराको नारा लगाउँछ र सर्वआहारा खाउ । बर्जित फल खाने सिद्धान्ताहीन व्यक्तिहरू देशको शक्ति बनेका छन् । लाटोकोसेराहरू जे पनि खान्छन् र जे

कुनै जाति जंगलमा गिरुगा भ्याकुर खाएर बाँचिरहेको छ, अधिकाश जाति गरीबीको रोगले जन्म्न र किराफट्याङ्ग ग्रा मरेभै मरिहेका छन् । तिनका लागि सरकार र समानता संविधानको अक्षरमा लेखिएको ग्यारेण्टी बाहेक करै केही छैन । तिनको मानवाधिकार, राष्ट्रधिकार, सार्वभौमिक अधिकार, बाँच्ने आधारभूत अधिकारको लागि कुन नेता लड्यो ? गाउँपालिकासम्म पुग्ने सिंहदरवार पनि अनियमिता र भ्रष्टाचारको पोखरीमा भैसी आहाल बसेभै बसेको छ । नपत्याए हालै महालेखाले राष्ट्रपतिलाई बुझाएको प्रतिवेदन हरौ । ६ खर्ब त अशूल गर्नुपर्ने

बेरुजु छ । यस्तो अराजकता भनेको लाटोकोसेरो प्रवृत्तिले मात्र गर्नसक्छ । कुनै पार्टीको प्राथमिकतामा सर्वहारा, सिमान्तकृत समुदाय छैनन । सबैको ध्यान सत्ता, शक्ति र राज्यकोषमा मात्र छ । जो समाजवाद, राष्ट्रवाद, सर्वहाराका नाईके थिए, तिनीहरू पालैपालो सत्तामा गए । मुहार चकिलो बनाए । रोगको उपचारसमेत राज्यकोषबाट खर्च गराए । आफ्ना र परिवार, आफन्ताका लागि सात पुस्तालाई पुग्ने सम्पति जोडजाम गरे । स्थिति यित्सम्म देखियो कि अब त केही दिन आराम गर्न सिंगापुर, बैंकक, दुवई जाने र सिंगो परिवार नै बोकेर वाटर वाथ गर्न समेत विदेश हुँईकिने । पार्टी बैंकक रिसोर्टमा गर्ने, ठूला होटलमा महानगरका गोष्ठी हुनथालेका छन् । लुटन सके लुट, अरु देशमा पाइदैन यस्तो छूट भनेको यही हो ।

विश्वजगत नेपाललाई स्वर्ग ठाँच, अर्को स्वीट्जरलेण्ड मान्छ । शान्त हुन र शान्तिका लागि प्रेरणा लिन विश्वमानवहरू नेपाल आउने गर्न्छन् । यस्तो पवित्र भूमिका नेताहरू लाटोकोसेरो जस्ता । मौका पायो कि स्वालाई निल्यो । २००७ सालमा हामीले दिल्ली युहान्यौ, दिल्लीले भारी बोकाएर पठाइदियो । कोशी गण्डकीमात्र गएन, मन्त्रिपरिषदमा भारतका प्रतिनिधि बस्ने व्यवस्थासमेत मान्यौ । नेपालमा भारतीय सैनिक पोस्ट नै स्थापित गरियो । ०१७ सालमा राजाले कू त गरे तर दिल्लीका नयाहिदा, हस्तक्षेपका भारीहरू दिल्ली नै फर्काउने काम भएकै हो । विकास र राष्ट्रियताको जग कुनै बेला बलियो थियो भने त्यो ०१७ देखि ०२८ साल सम्मको महेन्द्र काल नै हो । महेन्द्रले खोलिदिएका ३२ उद्योग कौटीका मोलमा बेचेर खाए लाटोकोसेराहरूले । उटाटा पनि उद्योग खोलेन् । मान्छे निकासी गर्न श्रमस्रोत बनेको अवस्थालाई लाटोकोसेराहरू लोकतन्त्र ठाँचन, मान्छन् । यिनले दिएको जति सुविधा विदेशीलाई दिएको भए न बहुदल आउँथ्यो, न लोकतन्त्र । न त राजतन्त्र नै जान्थ्यो ।

»» बाँकी ६ पेजमा

साल्ट ट्रेडिङ फर्मेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित ग्राहक ग्राहक

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर रकर कोट भै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च ग्राहकस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुवक हनुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यादै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

- अमियानवाणी

अभियान

साप्ताहिक

सम्पादकीय

माधवलाई प्रयोग गर्ने देउवा-दाहाल सफल

कारोस माओवादी केन्द्र, जसपा र राष्ट्रिय जनमोर्चाको गठबन्धनलाई समर्थन गरेको माध्यम तेपाल समूह र महन्थ ठाकुर समूहले अलगौ पार्टी बनाउने निरार्थ गरी दल दर्ताका लागि निर्वाचन आयोगमा निवेदन दिएकोमा निर्वाचन आयोगले दल दर्ता भएको प्रमाण पत्र उनीहरूलाई दिव्विसकेको छ ? लामो समयदेखि माध्यम तेपाल माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालसँग पटक/पटक गोप्य भेटघाट गर्दै आएका थिए । तेकपा एमालेको ९ औं महाधिवेशनमा केपी ओलीसँग अध्यक्ष पदमा परागित भएपछि उनले ओलीलाई अध्यक्ष स्वीकार गर्न सकिरहेका थिएनन् । जब २०७५ साल जेष्ठ ३ गते तेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रको एकीकरण भएर तेपाल कम्पुनिष्ट पार्टीको निर्माण भयो, त्यसैबेला देखी उनी दाहालको निकटमा रहेका थिए । तेपाल कम्पुनिष्ट पार्टीमा रहदा अध्यक्ष ओली र दाहालले निरार्थ गरी पार्टी सञ्चालन गरीरहेका अवस्थामा दाहालले तेपालसँग सल्लाह गरी अध्यक्ष ओली लाई एकल्याउने रणनिति समेत लिएका थिए । त्यही कारण दाहालले २०७७ साल कार्तिक २८ गते तत्कालीन प्रधानमन्त्री एवं पार्टी अध्यक्ष ओलीमाथी १९ बुदे संगीन आरोप पत्र पार्टीको सचिवलयमा दर्ता गरेका थिए । त्यही आरोप पत्रलाई तेपाल भलनाथ खनाल, वामदेव गौतम र नारायणकाजी श्रेष्ठले समर्थन गरेपछि पार्टी भीत्र विवाद उत्पन्न हुदै आएको थियो । अहिले माध्यम तेपालले तेकपा एमाले छोडेर तेकपा एकीकृत समाजवादी दल खोलुको कारण त्यही १९ बुदे संगीन आरोप पत्र तै कारक बनेको छ ।

तत्कालीन नेपाल कम्युनिष्ट भीत्रिको आत्तरिक द्वन्द्वले गर्दा दाहाल नेपालले २०७७ साल पुष ५ गते प्रधानमन्त्री ओलीमाथी संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव राख्ने रणनिति लिएका हुनाले तै प्रधानमन्त्री ओलीले पुष ५ गते तै संघीय संसद विघटन गर्ने निरार्थ मन्त्रीपरिषदवाट गराएर संसद विघटन गर्न राष्ट्रपतिलाई सिफारिस गरेका थिए । संसद विघटन पश्चात दाहाल नेपाल एकै ठाउँमा उभिएर पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीको विरुद्ध उनीहरू सडक आन्दोलनमा समेत गएका थिए । संसद विघटनको मुद्दा सर्वोच्च अदालतमा पुग्यो । सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजालसले २०७७ फागुन ११ गते संसदको विघटनलाई असम्बैधानीक भन्दै संसद पुनर्स्थापना गरारिदियो ससद पुनर्स्थापना भयो तर संसदले कुनै महत्वपूर्ण कार्य गर्न नसकिरहेको अवस्थामा सर्वोच्च अदालतले तै २०७७ फागुन २३ गते २०७५ साल जेष्ठ ३ गते एकीकरण भएको नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र मिलेर गठन भएको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको दर्ता तै खारेज गरी नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रलाई अलग-अलग अस्तित्वमा कायम गरी दिएपछि माधव नेपाल समूह नेकपा एमालेमा फर्किनुको बदला आफै तै पार्टी अध्यक्षको नेतृत्वको सरकारका विरुद्ध गएका थिए । जब प्रधानमन्त्री ओलीले संसदवाट विश्वासको मत लिने घोषणा गरे त्यसैवेला देखि नेपाल प्रधानमन्त्री ओलीको विरुद्ध खिन्दै आएका र माधव समूहका २३ सासद संसदमा अनुपस्थित भएर प्रधानमन्त्रीलाई विश्वासको मत लिनावट रोक्न सफल भएका थिए । आफै पार्टीका अध्यक्षले संसदवाट विश्वासको मत लिने दिने संसदमा अनुपस्थित भएर उनीहरूले त्यही वेला देखि तै नयाँ पार्टी बनाउने रणनिति लिएको अहिले प्राप्त भएको छ ।

भएको छ । आफै पार्टी अध्यक्षको विरुद्धमा लागेका नेपालले त्यस बेला पनि विधि विधान र पद्धतीका कुरा गर्न छोडेका थिएन् तर उनीहरूले कुन विधि विधान र पद्धती भीत्र रहेर आफैनै पार्टीका अध्यक्ष प्रधानमन्त्रीलाई विश्वासको मत दिएन् त्यस्को जवाफ नेपाली जनताले किन नपाउने ? प्रधानमन्त्रीले संसदबाट विश्वासको मत लिन नसकेपछि संविधानका अन्य धाराहरू समेत प्रयोगमा आए । संविधानको धारा ७६ को ५ अनुसार सरकार गठनका लागि राष्ट्रपतिबाट आहावन हुँदा माधव समूहले प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेताहरूलाई प्रधानमन्त्री बनाउन हस्ताक्षर गर्नु कुन विधि विधान र पद्धती भीत्र पर्दछ ? जेष्ठ द गते पुन ससद विघटन भयो । ससद विघटन भएपछि ससद पुनस्थापना को पक्षमा माधव समूह सर्वोच्च अदालतमै हाजिर गर्न पुगे । सर्वोच्च अदालतले दोसो पटक विघटन भएको प्रतिनिधिसभालाई पुनस्थापना गरिदियो र शेरबहादुर देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न २८ घण्टे आदेता अन्तर्गत २८१९ अप्रैल २०१५ देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा विधाक गरिए ।

आदेश अनुसार २९ गते देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गरियो । देउवा प्रधानमन्त्री नियुक्त भाएपछि श्रावण ३ गते उनले संसदबाट विश्वासको मत लिएका छन् । माधव समुहले देउवालाई विश्वासको मत दिएका हुनाले अहिले त्यतैको गुण तिर्न देउवा र दाहाल लागि परेका छन् । नेपालकै आग्रहमा दल विभाजन सम्बन्धी ऐन अध्यादेशवाट सशोधन गरीएको छ । माधव नेपाललाई पार्टी विभाजन गराउन सहज हुने गरी अध्यादेश ल्याइएको छ । दल विभाजन सम्बन्धी ऐनमा केन्द्रीय समिति र संसदीय दलमा कमित्मा ४० प्रतिशत पुनरु पर्न ऐनलाई केन्द्रीय समिति वा संसदीय दल मध्येको एकमा २० प्रतिशत पुगेको खण्डमा दल विभाजन गर्न सकिने प्रावधान राखिएको हुनाले त्यही प्रावधान अनुसार माधव नेपालले तथाँ दल दर्ता निर्वाचन आयोगमा दर्ता गरेका छन् । माधव नेपाल सम्हर महन्थ ठाकुरले नेतृत्व गरेको नेकपा समाजवादी र लोकतात्त्विक समाजवादीलाई आयोगले भाद्र ९ गते तै दल दर्ताको प्रमाण पत्र समेत दिई र सकेको छ । यसरी तिकै पहिला देखि तै देउवा दाहालले माधव नेपाललाई प्रयोग गरी नेकपालाई विभाजन गराएको आरोप उनीहरूमाथी लाग्दै आएको हामीले ठानेका छाँ ।

कांग्रेस र माधवको आडमा ठुलो पार्टी होला त माओवादी

नेपाली कांग्रेस, माओवादी केन्द्र, जनता समाजवादी पार्टी र राष्ट्रिय जनमोर्चालाई सघाएको नेकपा एमालेको माधव समूहलाई पार्टी विभाजनका लागि सहज होस् भनेर प्रधानमन्त्री शेर बहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले प्रतिनिधिसभाको बैठकलाई हटात बन्द गरेर भोलीपल्ट दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश त्याउनु लोकतन्त्र र लोकतान्त्रिक पद्धतिकै विरोधको कार्य हो । दल विभाजन सम्बन्धी ऐनमा केन्द्रीय समिति र संसदीय दलमा ४० प्रतिशत पुऱ्याएर दल विभाजन गर्न सकिने प्रावधानलाई हटाएर कम्तिमा २० प्रतिशत पुऱ्याएर दल विभाजन गर्न सकिने दल विभाजनकै लागि अध्यादेश त्याइएको छ । माधव नेपालले नेकपा एमालेको १५ वर्ष नेतृत्व गरेका थिए । १५ वर्षसम्म पार्टी एकछत्र चलाएका माधव नेपालले पार्टीमा ४० प्रतिशतको संख्या पुऱ्याउन नसकेका हुनाले गठबन्धनको सरकारले माधव नेपाललाई पार्टी विभाजन गर्न सहज होस् भनेर दल विभाजन सम्बन्धी ऐनलाई संशोधन गरेर अध्यादेश त्याएको छ । त्यही अध्यादेश अनुसार माधव समूह र महत्व समूहले नयाँ पार्टी निर्माणका लागि निर्वाचन आयोगमा दल दर्ता सम्बन्धी निवेदन दिएको थियो । सनाखत गरेकै दिन अर्थात भाद्र ९ गते नै निर्वाचन आयोगले दल दर्ताको प्रमाण पत्र दुवै समूहलाई दिएको छ । अब प्रतिनिधिसभामा राष्ट्रिय पार्टीको मान्यता पाउने ६ वटा राजनितिक दल भएका छन् ।

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

देउवाले अर्को कलंकको टिका बोक्नु हो
गठबन्धनमा रहेको माओवादी केन्द्र जसपाक
अध्यक्ष उपेन्द्र यावद, नेकपा एमालेक
अध्यक्षप्रति कहिल्यै सहिष्णुता हुन सकेन्
माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले
त आफूले चाहेको खण्डमा जे जनि गर्ने
सक्छु म नै नेपालको राजनीतिको लियो हुँ
भन्ने घमण्डले रमाउँडै आएका छन् । माधव
नेपाल समूहलाई दाहालले नै अहिले पार्टी
विभाजनको अवस्थामा पुर्याईदिएका हुन्
माधव नेपालले आफैनै पार्टी अध्यक्षलाई
विश्वासमा लिन नसक्नु र आफैनै पार्टी
नेतृत्वको सरकारलाई ढालेर विपक्षी दलका
नेतालाई प्रधानमन्त्री बनाउन हस्ताक्षर गर्नु
आफैनै पार्टीका नेताले संसदबाट विश्वासको
मत लिने दिन २०७५ बैशाख २७ गते संसदमा
उपस्थित नहुनु माधव नेपाल समूहको गम्भीर
अपराध मात्र होइन आफैले निर्माण गरेको
पार्टीको निर्देशनको उल्लंघन समेत हो ।

पाठीका निदरशनका उल्लङ्घन सनत हो।
अध्यादेशकै कारण नेकपा एमाले र जनत समाजवादी पार्टी विभाजित भएका छन् तत्कालीन ओली नेतृत्वको सरकारले अध्यादेश ल्याउदा त्यस्को विरोध गर्दै सडक आन्दोलनम गएका नेताहरू कै नेतृत्वमा सरकार रहेको वेला अध्यादेश ल्याउनु भनेको प्रधानमन्त्री देउवाको लागि मात्र नभएर मुलुककै लागि दुर्भाग्यको विषय हो। राजनितिकम इमादारीता र नैतिकता चाहिन्छ आफैले विरोध गरेको अध्यादेश आफैले ल्याउनु पर्न वाध्यत प्रधानमन्त्री देउवालाई किन पन्यो? त्यही कारणले गर्दा प्रधानमन्त्री देउवाले राजनितिक नैतिकता गुमाएका छन्। उनले संसदीय सर्वोच्चलाई समेत खिल्ली उडाएका छन् संसदीय सर्वोच्चताका दृष्टिले प्रधानमन्त्री देउवा आलोचनाका पात्र बतेका छन्

देउवा आलोचनाका पात्र वनका छन् आमसञ्चार र वैद्विक जगतले पनि एउटा निष्कर्ष निकालेका छन् । आम रूपमा भन्नुपर्दै देउवा पनि ओली भन्दा फरक बाटोमा हिङ्गन सकेनन् देउवाका लागि सहज बाटो हुँदै हुँकै उनी किन असहज बाटो हिँडेर आलोचनका पात्र बने ? प्रधानमन्त्री देउवाले अध्यादेश नल्याउँदा आकाश खस्ने थिएन पहाड टुट्ने थिएन । देउवा प्राधिक रूपमा मात्र बहुमतमा थिए । टालाटुली बटुलेर उनी बहुमतमा पुगेका भएपनि कानुनी रूपमा माधव समूह नेकपा एमालैमै रहेको थियो भने महन्थ ठाकुर पक्षपनि सजपामै रहको थियो । प्राधिक रूपमा अल्पमतमा पर्न डरले गर्दा संसदमा विधेयक पेश गर्न नै डराईरहेका थिए । संसदमा सरकारले पेश गरेका विधेयक पारित नभएको खड्हमा सरकारले प्रतिनिधिसभा विघटन गरी ६ महिनाभित्रमा निर्वाचन गराउन सक्ने सुविधा देउवालाई भएपनि गठबन्धनका साफेदार दलमा आओवादी केन्द्र अहिलैकै अवस्थामा कुनै हालतमा पनि निर्वाचनमा जान चाहिरहेको

थिएन । कम्युनिष्टहरू विभाजित अवस्थाम
रहेका र उनीहस्तको जनतामा प्रभाव कम
हुँदै गएकाले गर्दा त्यसको फाइदा काग्रेसले
उठाउनुपर्न बेलामा देउवाले दाहालाई बोक्नु
भनेको काग्रेसप्रतिकै गद्दारी मात्र नभए
जनतालाई धोका पनि हो ।

देउवा जति पटक प्रधानमन्त्री बनेपनि
उनले सबै पटक कलंकको भारी बोक्नै
आएका छन् । पछिल्लो पटक उनले अरू
दललाई विभाजन गरिदिएको कलंकको भारी
बोक्न बाध्य भएका छन् । २०५२ सालमा
देउवाकै पालामा पञ्चेरो काण्ड देखिए

सांसद खरिद विक्रि काण्ड सांसदहस्ताई बैकक भगाइएको काण्ड लागेको थियो । देउवा अहिले आफैनै प्रयासमा प्रधानमन्त्री बनेका होइनन् । पुष्टकमल दाहाल र माधव नेपाललाई जसरी भएपनि नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओलीसँगको रिस फेर्नुपर्ने बाध्यता रहेको थियो । त्यही रिस फेर्न माधव नेपालले समयको प्रतिक्षालाई माधव नेपालले सदुपयोग गर्ने वातावरण दाहालले नै मिलाईदिएका हुन् । केपी ओली र माधव नेपालीचमा कहिल्लै राम्रो सम्बन्ध नभएको फाइदा उठाउने रणनिक उद्देश्यका साथ दाहाल अगाडि बढेका थिए । त्यही कारण दाहालले सडकबाटै नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओलीलाई पार्टीको साधारण सदस्य समेत नरहने गरी पार्टीबाट निष्कासित गरि रिक्त रहेको अध्यक्ष पदमा माधव नेपाललाई नियुक्त गरेका थिए ।

२०७५ साल जेष्ठ ३ गते तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रको एकीकरण पश्चात् एक वर्षसम्म केपी ओली र पुष्टकमल दाहालको गला जोडिएको थियो । दुवै अध्यक्ष बसेर पार्टीका सबै निर्णयहरू गर्दथे । त्यसबेला माधव नेपाल एकले पर्ने गरेका थिए । जब दाहाललाई तत्कालै प्रधानमन्त्री बन्ने भूत सवार भयो त्यही बेला देखि दाहालले माधव नेपालको सहयोग लिन थाले । केपी ओली र माधव नेपालबीचको सम्बन्धमा दरार उत्पन्न भएपछि दाहालले त्यसको फाइदा उठाउने रणनीति बुन्न थाले । ठीक त्यही बेला दाहालले पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीमाथि २०७७ साल कार्तिक २८ गते पार्टीको सचिवालयमा १९ बुँदे संगीन आरोपपत्र दर्ता गरे । त्यही बेला देखि ओली दाहाल बीचमा तिक्ताता आएको थियो । दुवै अध्यक्ष बीचमा आएको तिक्ताताको फाइदा उठाउन माधव नेपाल समूह सक्रिय भयो र तिनै अध्यक्ष दाहालको सहयोगमा प्रधानमन्त्री ओलीमाथि २०७७ पुस ५ गते संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव राख्ने गोप्य निर्णयका सूईको प्रधानमन्त्री ओलीले पाएपछि पहिलो पटक प्रतिनिधिसभाको विघटन भयो । त्यही विघटन नै माधव नेपाललाई पार्टी विभाजन गराउने सञ्जिवनी बुटी ठहरियो । प्रतिनिधिसभाको विघटनलाई सर्बोच्च अदालतले असम्बैधानिक ठहर गर्दै प्रतिनिधिसभालाई पुर्णस्थापना गरिदिएपछि ओली सरकारले संसदलाई विजेनेश दि सकेको थिएन । संसदमा दर्ता भएका विधेयकहरू सभामुख अग्नि प्रसाद सापकोटाले अधि बढाउन कुनै चासोसम्म देखाएन कारण थियो उनी समेत दाहालकै निर्देशनमा सञ्चालित भएकाले गर्दा ।

सत्ता पक्ष र प्रतिपक्ष बीचमा राप्रो सम्बन्ध नभएसम्म संसद चल्न सक्ने अवस्था देखिँदैन । पछिल्लो समयमा गठबन्धनको सरकारले संघीय संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दललाई एकल्याउने प्रयास गरिरहेको छ । जसरी भएपनि नेकपा एमालेलाई एकल्याएर आउँदो निर्वाचनसम्म अहिलेकै गठबन्धनलाई बलियो बनाउँदै निर्वाचनमा समेत गठबन्धनकै रूपमा निर्वाचनमा जान चाहिरहेको छ । माओवादीका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले हालै एक सार्वजनिक कार्यक्रममै उद्घोष गरेका थिए । केपी ओली सँग एकलै लडन नसकिने भन्दै ओलीका विरुद्ध गठबन्धन नै लड्नुपर्ने बताउँदै आएका हुनाले दाहाल कांग्रेसको सहरा लिएर बैतरणी तर्ने प्रयासमा लागेका छन् । उनलाई माध्यम समूहले सहयोग र समर्थन गर्न सक्ने सम्भावना समेत रहेको छ । नेपाली कांग्रेसका नेताहरूले आउँदौ निर्वाचनमा कांग्रेस एकलै लड्नुपर्ने बताउँदै आएका भएपनि केही नेताहरू भने गठबन्धन नै बनाएर निर्वाचनमा जानुपर्ने बताउन थालेका छन् । नेपाली कांग्रेसका लागि अहिलेको भन्दै राप्रो समय अब कहिल्यै आउँदैन । कांग्रेसले आउँदो निर्वाचनमा एकलै निर्वाचन लडेको खण्डमा कांग्रेस नै सबैभन्दा तुलो पार्टी हुने निश्चित जस्तै देखिएको छ । त्यसको कारण हो कम्युनिष्ट विभाजित भएका छन् उनीहरूको जनाधार ऋमस घट्दै गएको छ । कम्युनिष्ट पार्टीहरू विभाजित भएर निर्वाचनमा जाने भएकाले आउँदो निर्वाचन कांग्रेसको लागि अवसर हो । त्यसैले समय अघावै निर्वाचनमा जान उर्प्यत्त विकल्प हन हनसक्छ ।

राजनीतिक पार्टी : कुन चल्छन्, कुन चल्दैनन् ?

हरि रोका

एमाले अन्ततः फेरि विभाजित भयो । ०५४ साल ०७८ सालमा दोहोरिएको छ । यद्यपि, एमाले अध्यक्ष खडगप्रसाद ओली र उनका बफादारा सिपाहीहरू भनिरहेछन्, 'एमाले विभाजन भएको होइन, चोइटिएको हो ।' केहीले भनिरहेछन्, 'माओवादी अध्यक्ष प्रचण्डले एमाले फुटाउने नेतृत्व गरे । विपक्षले गर्न खोजेको विभाजनै हो ।' पार्टी विभाजन हुँदा के असर पर्ला त भन्नेबारे पनि एमालेप्रिय एक प्रकारको बनि-बनाउ उत्तर छ-'फुटेर गएको कुनै पनि पार्टीले केही गर्न सक्तैन । ०५४ सालमा एमालेबाट कति ऊर्जावान् साथी गएका थिए, तर चार वर्षमै फकिनुपर्यो । त्यो वेला एमाले फुटाउंदा एजेन्डा थियो । अहिले माधवजीसँग एजेन्डा छैन ।' लगभग सातौं तीन वर्ष समय सत्तास्त्र नेकपा (नेकपा) अदालतद्वारा अलग अस्तित्वसहितको फैसलापछि स्वतः विभाजन भएको ६ महिनापछि एमाले विभाजित भयो । नेकपाको पहिलो विभाजनको प्रमुख कारण ५ पुसको तत्कालीन प्रधानमन्त्री खड्ग प्रसाद ओलीको आफैनै पार्टीको लागभग दुईतिहाइ बहुमतको संसद विघटनलाई मानिएको थियो । स्वयं एमालेको विभाजनमा पनि दोस्रोपटकको विघटन कारक बन्यो ।

माथिको दाबीमा आशिक सत्य छ । फुटेर जानेहरू अल्पमतमै भएकाले फुट्ने हुन्, बहुमतले त फुटैपैर्दैन । दोस्रो नेजिर पनि आशिक सत्यमित्र पर्छ । फुटेर गएका अधिकांश पार्टीहरू चलेका छैनन । नेपालमा त 'मा-ले' र 'कलश-काग्रेस' साक्षीसहित हाजिर नै छन् । तर, यी दुवै दाबी अर्धसत्य हुन् । जस्तो, पहिलो अध्यन्तर तूलो संघर्ष गरेको पार्टी प्रजाप्रियद चलेन । दोस्रो, डा. डिल्लीरमण रेम्पी नेतृत्वको काग्रेस चलेन र तेस्रो, दोस्रो महाधिवेशनबाट निर्वाचित केन्द्रीय कमिटीको बहुमत बोकेको डा. केशरजग रायमाझीको नेकपा पनि चलेन ।

भविष्यमा कुन पार्टी चल्छन् ? कसको भविष्य सुन्दर भन्नेबारेमा पनि भन्न नसकिने रहेछ । जस्तो, फ्रान्सका राष्ट्रपति इस्पानुअल न्याकोनले सोसलिस्ट पार्टी छोडेर एउटा नयाँ पार्टी 'द रिप्लिकन अन दी मुझ (ला रिप्लिकन एन मार्क)' गठन गरे र त्रुनावमा होमिए । सफलता पनि प्राप्त गरे । उनको पार्टी चलिरहेको मात्रै होइन, दौडिरहेको छ । अर्को ताजा उदाहरण, मेनिस्कोमा आन्द्रियस न्यानुएल लोपेज ओब्रादोर, जो १ डिसेम्बर २०१८ देखि राष्ट्रपतिका रूपमा क्रियाशील छन् । उनी सन् २०१२ सम्म पार्टी अफ दी डेमोक्रेटिक रिप्लियुसन (पिआरडी)का नेता थिए । २०१२ मा नै उनले पार्टी छोडे र सन् २०१४ मा नेसनल रिजेनेरेसन मुभमेन्ट (मोरेना) गठन गरेर हाँके । २०१४ को निर्वाचनमा सबै पुराना पार्टीका उम्मेदवारलाई चुनावमा सहजसँग हराएर कार्यकारी राष्ट्रपतिको भूमिका निर्वाचन गरिरहेछन् । एमालेको भाषामा भन्ना यी दुवै चोइटिएका पार्टी थिए । तर, जनताले भोट दिएर सत्तासीन बनाए ।

पार्टी राजनीतिको ऐतिहासिकता

राज्य बोनोटको ऐतिहासिकता र उसका धोषित सार्वजनिक नीति र संस्थागत कार्यान्वयनको विपक्षमा समान उद्देश्य र विचार बोकेर परिवर्तनका लागि वैधानिक वा अवैधानिक संघर्ष गर्न संगरित जमातलाई पार्टी भनिन्छ । राजनीतिक पार्टीको मूल उद्देश्य राज्यशक्ति प्राप्त गर्नु हो । चाहे त्यो निर्वाचनमार्फत होस वा क्रान्तिमार्फत । पार्टीहरूको सुरुवात उन्नाइशीं शताब्दीमा परिचय युरोपबाट सुरु भएर अन्यत्र विस्तार भएको हो । त्यसअघि संसारमा राजतन्त्रले शासन

गर्थ्यो । राजतन्त्रमा पार्टी नभए पनि तिनका वरिपरि अत्यन्त सीमित संख्याका कुलीनहरूले आ-आफैनै भून्ड, समूह, गुट, फ्याक्सन बनाउँथे । हामी सबैले पञ्चायत र केही समयअधिको ज्ञानेन्द्र राजाका त्यसको भल्को देखे-भोगेको हो ।

युरोप तथा अमेरिकामा सामन्तवादविरोधी क्रान्तिपछि राजनीतिक पार्टीहरू विधिवत् खडा भए । यद्यपि, पढेलेखेका, कुलीन भारदार, उद्योगी-व्यापारी, नव-सामन्तहरू नै पार्टीमा नायक बने । तर, उन्नाइशीं शताब्दीको दोस्रो दशकपछि राजनीतिक पार्टीहरूमध्ये नयाँ मानिसहरू भित्रिएसँगै नयाँ संघर्षहरू देखा पर्दै गए । तर, सन् १८४० को दशकसम्म आइपुदा यी औद्योगिक मुलुकहरूका सहरकेन्द्रित फ्याक्ट्रीमा श्रमिकामधिको शोषण घटेन । १८५० पछि श्रमिकहरू देखिने र सुनिन गरी संगठित हुन थाले ।

१८७१ को पेरिस कम्युन मजदुरहरूको पहिलो संघठित विद्रोह थियो । पहिलो कम्युनको हत्यापछि पनि आन्दोलनको राप-ताप र त्यागको सिलसिला रोकिएन । युरोपमा समाजवादी पार्टीहरू जम्मिए । समाजवादी पार्टीहरू वैचारिक तथा राजनीतिक समस्या आएपछि सन् १९१४ मा समाजवादीहरूको दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय विघटनमा गयो । सन् १९१७ मा रूसमा बोल्सेप्रिय क्रान्तिपछि सन् १९१८ मा समाजवादी बोल्सेप्रिय पार्टीको नाम बदलिएर अल-रसियन कम्युनिस्ट पार्टी घोषणा गरियो । त्यसपछि युरोपमा राजनीतिक विचारधाराका आधारमा तीन किसिमका पार्टीहरू विकसित भए-उदारवादी (कन्जरभेटिभ), समाजवादी तथा लेबर पार्टीहरू र कम्युनिस्ट पार्टीहरू ।

महामन्दीरे (सन् १९२९-३३) गाँजेपछि प्राप्ति नै पार्टीहरूको मूल उद्देश्य हुने गर्दै । तर, १९१० को नवउदारवादी अर्पराजनीतिको प्रभावपछि नेपाली दक्षिणपन्थी, मध्यपन्थी र वामपन्थी पार्टीहरूमा सैद्धान्तिक वैचारिक भिन्नता साँधूर्दै गयो । सत्ताप्रापिको मिसनमा सामाजिक न्यायमा आधारित वर्गीय मुद्दाहरू छोडिंदै गए । यस मामिलामा कम्युनिस्ट वामपन्थी हुन् या मध्यपन्थी सुधारवादी, मध्यपन्थका रूपमा देखिएको

लोककल्याणकारी राज्य पुँजीवाद पछाडि धकेलियो । १९१० को दशकमा सोभियत संघ र पूर्वी युरोपेली समाजवाद विघटनपछि नवउदारवादले विश्वका

राजनीतिक पार्टीहरूमा जबरजस्त प्रभाव

सबै नै व्यवहारवादी र व्यक्तिवादी बन्न पुगे । पहिलो जनआन्दोलनपछि नेपाली काग्रेसले व्यवहारमा प्रजातान्त्रिक समाजवाद छोडियो । एमालेले संसदीय राजनीतिक पार्टीहरूमा जबरजस्त प्रभाव

माधव नेपालको अगुवाइमा विभाजित एकीकृत समाजवादी सिद्धान्त र व्यवहारमा कति एकीकृत र समाजवादी रहन्छ भन्नेमा यो चल्ने-नचल्ने भर पर्ला । ओलीले कोरेको मार्गचित्रमै चल्ने हो भने उस्तै-उस्तै दल त कतै कहीं चल्दैनन् भन्ने वामदेव नेतृत्वकै मालेले पनि देखाइदिएकै हो ।

● ● ●

छोडन सफल भयो । जसको राजनीतिक, सास्कृति तथा आर्थिक नीतिगत असर दक्षिणपन्थी, मध्यपन्थी र वामपन्थी पार्टीहरूमा जबरजस्त ढंगले पर्यो । सिद्धान्त, राजनीतिक लक्ष्य र रणनीति

माथि उल्लेख गरिएर्हैं राज्यशक्ति प्राप्ति नै पार्टीहरूको मूल उद्देश्य हुने गर्दै । तर, १९१० को नवउदारवादी अर्पराजनीतिको प्रभावपछि नेपाली दक्षिणपन्थी, मध्यपन्थी र वामपन्थी पार्टीहरूमा सैद्धान्तिक वैचारिक भिन्नता साँधूर्दै गयो । सत्ताप्रापिको मिसनमा सामाजिक न्यायमा आधारित वर्गीय मुद्दाहरू छोडिंदै गए । यस मामिलामा कम्युनिस्ट वामपन्थी हुन् या मध्यपन्थी सुधारवादी, मध्यपन्थका रूपमा देखिएको

पौँचाँ महाधिवेशनपछि एमालेको

मूलधार चुनावी राजनीतिमा पूर्ण स्पर्ले

होमियो । बहुदलीय जनवादले अखित्यार गरेका १४ बुँदा कुनै खास सैद्धान्तिक

वैचारिक विशेषता नभएर संसदीय

राजनीतिक पद्धतिप्रति उसको प्रतिबद्धताको

अपूरो फेरिस्त थियो र हो । उसका ती

१४ बुँदे प्रतिबद्धताले श्रमजीवी सर्वहाराको राज्य स्थापना गर्दै संरचनागत परिवर्तन गर्दैन्थ्यो । उत्पादनका साधनहरूको सामाजिकीकरणमार्फत सामाजिक न्यायको स्थापना गर्ने मूर्त प्रतिबद्धता त्यस फेरिस्तमा गायब थियो । समाजवाद प्राप्तिका लागि क्रान्ति या निर्वाचन साधन हुन्, साध्य होइनन् । तर, मूल लक्ष्य छोडेर जब चुनाव जितेर सत्तामा पुग्नेमा मात्र पार्टीको ध्यान केन्द्रित हुन्छ, त्यसपछि भने फरक पर्छ ।

उदारवादी प्रजातान्त्रिको लक्ष्य खुला बजारमा आधारित पुँजीवादलाई मार्गप्रशस्त गर्नु हो । नेकपा एमालेले ०५१ सालपछि गरेका सम्पूर्ण राजनीतिक तथा कार्यक्रमिक अभ्यास पुँजीवादलाई मार्गप्रशस्त गर्नु नै रह्यो । उसलाई सजिलो के भयो भने काग्रेसले प्रजातान्त्रिक समाजवाद त्यागेर नवउदारवादीका तीन प्रमुख काम उदारीकरण, निजीकरण तथा भूमण्डलीकरण तीनै अध्यायका लागि विधिवत् मार्गप्रशस्त गरिएरिएकै थियो । त्यो पृष्ठभूमिमा लोककल्याणकारीको सानो फिल्को बृद्धभत्ता र आफौनो गाँज आफौ बनाउँ (विकेन्द्रीकरण)बाट प्राप्त जनमत एमालेका पुँजी बने । बहुदल आउनुअधिका जनवादी शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्ण रोजगारी, सबैका लागि गाँस-वास-कपासको ग्यारेन्टीका एजेन्डा र प्रतिबद्धता त्यसपश्यात् एजेन्डासमेत बनेनन् ।

संयुक्त रूपमा निर्वाचन लड्नु, नेकपा बन्नु र नेकपाको एकछत्र नेता बन्नु र एमाले अध्यक्षका लागि र पुरानो नेकपा एमालेका लागि दूले मौका मात्र होइन, परीक्षा पन

विदेशबाट फर्किएर 'एग्रो रिसोर्ट' सञ्चालन

बाग्लुड । गाउँमा ऋण-धन गरेर वैदेशिक रोजगारीका लागि जापान गएका युवा अहिले स्वदेशमै 'एग्रो रिसोर्ट' गरेर रमाइरहेका छन् । परिवारसंस्था जापानमा व्यवसाय गरेर ११ वर्ष बिताएका खड्क केसी अहिले गाउँ फर्किएर आफ्नै माटोमा रमाएका हुन् । बाग्लुड नगरपालिका खहरेका ४८ वर्षीय केसीले गाउँमा करोडौ लगानी गरेर अवसरको खोजी गरेका छन् ।

जापानमा रहेदा आफै व्यवसाय सञ्चालन गरेका केसीदम्पती अहिले गाउँमा नै भर्डै साढे ४ करोड रुपैयैंको लगानीमा कृषि फर्मसहित एग्रो रिसोर्ट सञ्चालनमा ल्याएका छन् ।

उनले मध्यपहाडी लोकमार्गको छेउमै केसी एकीकृत पशु विकास ब्रिडर फर्म तथा सिमलचौर खहरे एग्रो रिसोर्टको नामबाट व्यवसाय सञ्चालनमा ल्याएका हुन् । केसी भन्छन्, 'जापानमा हुँदा कमाइ पनि राख्न थिए । आफै व्यवसाय सञ्चालनमा गरेका थिए ।' बुबा विरामी भएर गाउँ आएको र त्यसपछि फर्कर विदेश जान मन नलागेको उनको भनाइ छ । पहिलेदेखि नै गाउँमा नै कही गनुपर्छ भन्ने सोच भएकाले पनि

लगानी छ । व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि उनले कुनै सरकारी निकायबाट भने अनुदान ल्याएका छैनन् । सुरुको लगानीबाट आएको प्रतिफललाई हरेक वर्ष थप्चे अहिले करोडौ पुन्याएको केसी बताउँछन् । हाँग्रो व्यवसायलाई अहिलेसम्म कहींकैतैबाट अनुदान आएको छैन । यसको खोजी पनि गरेका छैन, केसीले भने, 'बरु, बैकबाट २ करोड रुपैयैं ऋण निकालेर लगानी बढाएको हुँ, बाँकी सबै यहाँबाट

भएको आम्दानीलाई थप गर्दै गएको छु ।' अहिले नै प्रतिफलको आशाले भन्दा पनि दुई तीन वर्षपछिको प्रतिफलको आशाले लगानी बढाएको उनको भनाइ छ । विदेशमा दुःख गरेर कमाएको पैसा अहिले यहाँ लगानी गरेको छु । संरचना बनाउँदा, बैकको किस्ता तिर्दा र नयाँ-नयाँ व्यवसाय थदा कमाएको पैसाजित यतै खर्च भएको केसीले बताए । कृषि जोडिएकाले पशुपालन, तरकारी खेती, माछा, लोकल कुख्यरालगायतको उत्पादनसहित रिसोर्ट पनि सञ्चालनमा ल्याएको केसीले बताए । फर्ममा लोकल र लेयर्स गरेर ३ हजार ५ सय कुख्यरा छन् भने २ हजारजति माछाका भुराहरु राख्ने तयारी सुरु गरिएको छ । दूधका लागि गाई-मैसी पाल्ने र मासुका लागि बाखा र कुख्यरा हाँस, माछा पाल्ने साथै मौसमी तथा बेमसमी तरकारी पनि यहाँ उत्पादन हुने गरेको छ ।

उत्पादन गरेका सबै वस्तुका लागि बजारको पनि समस्या नरहेको केसीको भनाइ छ । फर्म र रिसोर्टको संरचना अहिले २२ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ ।

नेकपा राजमा आमनागरिकका कुनै कुरा पनि उनका पार्टीका शीर्षस्थहरूले पनि संस्थागत अनुभूति प्राप्त गरेर सन्तुष्टि व्यक्त गर्न सकेको देखिएन । सारांशमा भन्नुपर्दा अमेरिकी भौतिकशास्त्री रोबर्ट अफनमेयरले 'सोभियत संघ कुनै पनि हालतमा श्रमजीवी वर्गको राज्य थिएन' भनेहाँ तत्कालीन नेकपाका अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री खड्गप्रसाद ओली कम्युनिस्टका कुनै पनि कामकुरा समाजवादन्तुयु थिएनन् ।

मार्कसवादीका लागि 'राज्य' सर्वसाधारण श्रमजीवीमध्य शोषण गर्ने बुर्जुवा वर्गसँग लड्ने संघर्षको साधन हो । मार्कसवादी मान्छे द्वन्द्वातक भौतिकवादमा विश्वास गर्दै श्रमजीवी सर्वहारा वर्गले बनाउने आर्थिक आधारमै उपरी संरचनाहरू अडेका र विस्तारित भएका हुन्छन्, चाहे त्यो कला, दर्शन, संस्कृति या राजनीति होस । आर्थिक आधार र उपरी संरचना (सुपर स्ट्रक्चर) दुवै नै आपसी छलफल र बहसमै निर्धारित हुने गर्दैन् । यद्यपि, आर्थिक आधारमाथिको अन्तिम संश्लेषणले नै समाजको आकार निर्माण गर्दै र परिवर्तनको दिशा समात्तछ ।

सर्वहारा श्रमजीवीका नाममा दुईतिहाइका सरकार बनाएको नेकपाको नेतृत्वले राज्यलाई बुर्जुवाहरूको सेवामा समर्पण मात्र गरेनन, उनीहरूको पक्ष लागेर गरिब सर्वहाराको छातीमा लात नै प्रहार गयो । 'ओम्नी-यती ओली', 'वाइड बडी-ओली' पगरी गुथा पनि सार्वजनिक संस्थान र सार्वजनिक वस्तुको निजीकरणको अभियानबाट उनी पछि हटेनन । सच्चा मार्कसवादी वापसीनीका लागि योभन्दा लज्जास्पद र घातक कुरा के हुन्थ्यो र के हुन्छ ?

नेकपा (नेकपा)को अध्यक्ष र सरकार प्रमुखको रूपमा पनि पूर्ण असफल भएप्तरात प्रधानमन्त्री ओलीको विस्थापन अनिवार्य थियो । जगजाहेर थियो, उनी पार्टी र संसदीय दल दुवैमा अल्पमतमा देखिए । तर, बहुदलीय राजनीतिमा हुकिएका कही बिचौलियाले पार्टीलाई अक्षुण्ण राख्ने नाममा उनलाई उद्धार गरे । नेकपाको विघटनपछि पुनः अस्तित्वमा देखा परेको एमालेमा पनि यी बिचौलियाको भूमिका दिग्मिग लाग्ने गरी विस्तारित भयो । उनीहरूले पार्टीको मूल लक्ष्य, सिद्धान्त, विचार, नीति

कार्यक्रममाथि होइन, पार्टीको ब्रान्ड-नेम, चुनावचिव्वन (ड्रेडमार्क)को मूल्यमाथि विश्वास गर्न पुगे । अधिपछि सिद्धान्तका दूल-दूल कुरा गरी बस्नेहरूले यस्तो किन गरे ? के उनीहरूलाई संगठन संरचना भनेको साधन हो, साथ्य होइन भन्ने थाहा नभएर हो ? जब सिद्धान्तको देहावसान हुन्छ, संगठन औइलिंदै जान्छ ।

दक्षिण एसियाली राजनीतिमा लगभग डेढ सय वर्ष पुरानो राजनीतिक विरासत बोकेको भारतीय राष्ट्रिय कांग्रेस होस् या सय वर्ष पुरानो हाँसिया हथौडाको ट्रेडमार्क बोकेको भाकपा (मा) र भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी होस् वा अफिकी आन्दोलनको दूलो गौरवगाथा बोकेको नेतृत्वमा मन्डेलाको अफिकी नेसनल कांग्रेस या लेनिन र महान् अक्टोबर क्रान्तिको विरासत बोकेको सोभियत कम्युनिस्ट पार्टी हुन, सिद्धान्त र विचारविहीनतापछि केही अवसान भइसके, कोही ओइलाऊँदै अवसान पर्खेर बसिन्हेहेन । ओलीसँग संगठनको स्ट्रक्चरमा आफू र आफ्ना अनुयायीहरूका लागि स्थान खोजिरहेका एमालेका बिचौलियाहरूले राजनीतिक पार्टीको क्षेत्रिकरण संगठनको ढाँचामा होइन, सिद्धान्त र विचारको तहगत शुखलामा हुन्छ भन्ने नबुकेका होलान् भन्ने लाग्दैन, तर नदी तर्दा डुब्ल थालेको मान्छेका लागि सिन्को सहारा हुन्छ भनेहाँ बचाउका लागि ब्रान्ड-नेम र ट्रेडमार्कमा आफ्नो बचाउ हुन्छ भन्ने ठानेका छन् । लोकतन्त्रमा यस्तो सोच र व्यवहार गर्न छुट छ ।

बाँकी को टिक्छन र को सकिन्छन ? कुरा सीधा छ- सिद्धान्त, विचार, कार्यक्रम र संस्थागत कार्यान्वयनले कुनै पनि राजनीतिक पार्टीलाई बचाउने हो । का. माधव नेपालको अगुवाइमा विभाजित एकीकृत समाजवादी सिद्धान्त र व्यवहारमा कति एकीकृत र समाजवादी रहन्छ भन्नेमा यो चल्ने-नचल्ने भर पर्ल । ओलीले कोरेको मार्गचित्रमै चल्ने हो भने उरसै-उरसै दल त कतै कहीं चार्दैनन भन्ने वामदेव नेतृत्वको मालेले पनि देखाइदैको हो । जहाँसम्म ओलीको एमाले चल्ने कुरा छ, पोलामा भएको दुईतिहाइ जोगाउन नसकेर फिनो बहुमतको खोजी गर्नेलाई पुनर्स्थापित गर्नु सबैको आँखामा फुलो या मोतियाबिन्दु भइहाले मात्रै कल्पना गर्न सकिन्छ । (नयाँ पत्रिकाबाट)

गाडी जस्तै हो । यता पनि ठोकिकरहेछ, उता पनि ठोकिकरहेछ । कुनबेला भीरबाट खुरामुरिन्छ ।

भारतले काशिमरमा कू गरे पछि नेपालको लिपुलेक, लम्पियाधुरा, कालापानी आफ्नो नक्सामा मिलायो । ती क्षेत्रमा भारतीय शासन चलायो । भारतलाई महाप्रभू नै मान्ने मनस्थिति भएका नेपाली कांग्रेसका दिग्गज नेता प्रदीप

गिरीले संसदको अन्तर्राष्ट्रिय समितिको बैठकमै 'सके भारतले नेपाललाई सिकिम बनाउँ ।' भनेर बोलेको धेरै भएको छैन । तर पनि लाटोकोसेराहरू मौका हेरिरहेहेन खानका लागि । अर्थात, नेपाल जोखिममा छ, हालाकोसेराहरूबाट । १९७५ को सिकिम घटना नेपालमा दोहोरेन सक्छ । नेपाल निलिनसक्छ, लाटोकोसेराहरूबाट सावधान ।

कही गर्न नसक्नेले...

राजालाई जति मायाँ लाटोकोसेरो प्रजातिका नेतामा नहुने रहेछ । बिगत १५ वर्षमा यो कुरा प्रमाणित भयो नेपालमा समस्या चरित्रमा छ, आवरणमा छ । लोकतन्त्रजस्तो अनुशासनमा चल्ने व्यवस्था अनुशासनहरूको हातमा पर्नु भनेको जड्याहाले सातधुस्तीमा चलाएका

बन्द प्रशिक्षणबाट अभिषेक, शिशिर र अर्पण बाहरिए

नेपाली राष्ट्रिय फुटबल टिमको बन्द प्रशिक्षणबाट तीन खेलाडी बाहिरिएका छन् । प्रशिक्षक अब्दुल्लाह अल्माइशीरीले स्ट्राक्चर अभिषेक रिजाल, शिशिर लेखी र गोलपिकर अर्पण कार्कीलाई बाहिर राख्दै २५ सदस्यीय टिम छोटोट गरेका छन् । नेपाली राष्ट्रिय टिमले भारतविरुद्धको २ मैत्रीपूर्ण खेल र आसन्न साफ च्याम्पियनसिपका लागि दुईसातदेखि पोखरामा बन्द प्रशिक्षण गरिरहेको छ ।

तीन खेलाडी बन्द प्रशिक्षणबाट बाहिरिएपछि अब टिममा किरण चेन्जोड, विकेश कुथु, विशाल श्रेष्ठ, दीप कार्की, सुमन अर्याल, दिनेश राजवर्शी, गौतम श्रेष्ठ, अनन्त तामाड, रोहित चन्द, सुरज जिज ठकुरी, सुमन लामा र कमल थापा रहेका छन् ।

यस्तै,

- प्रस्तावित सहकारी बैंकको सम्पर्क कार्यालय स्थापना

प्रस्तावित नेपाल सहकारी बैंकको सम्पर्क कार्यालय खुलेको छ । नेपाली काग्रेसको वित्तीय तथा सहकारी संस्था समन्वय विभाग प्रमुख आनन्दप्रसाद दुंगाना र विभागका सचिव एवं बैंकका अध्यक्ष सुरेन्द्र भण्डारीले संयुक्त स्पमा सम्पर्क कार्यालयको उद्घाटन गरेका हुन् । प्रस्तावित बैंकले मध्य बानेश्वरमा रहेको सम्पर्क कार्यालयलाई ६ महिनापछि कारोबार सञ्चालन गर्न गरी योजना बनाइरहेको जनाइएको छ । बैंकका पदाधिकारीले यसअधि सञ्चालनमा आएको राष्ट्रिय सहकारी बैंकले सबै सहकारी क्षेत्रलाई समेट्न नसकेको आरोप लगाउँदै सबैको साभा सहकारी बैंकका स्पमा नेपाल सहकारी बैंक सञ्चालन गर्न लागिएको जनाएका छन् ।

नेपाली कांग्रेसका नेता दुंगानाले अबको ६ महिनाभित्र बैंक सञ्चालनमा आउने बताए । उनले भने, पुँजी र अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन सहकारी बैंक अपरिहार्य रहेको छ । जहाँ प्रतिस्पर्धा हुन्छ, त्यहाँ प्रगति हुन्छ, सोही आधारमा नेपाल सहकारी बैंक दर्ता प्रक्रिया अघि बढेको हो । एउटा मात्र बैंकले करिब ३४ हजार सहकारीलाई समेट्न नसकेपछि नेपाल सहकारी बैंक स्थापना गर्न लागेको उनको भनाइ थिए ।

लागिएका उपाय नाइ विवा ।
प्रस्तावित बैंकका अध्यक्ष भण्डारीले नेपाल राष्ट्र
बैंकको सञ्चालक समितिबाट सीमित बैंकिङ कारोबार
गर्न पाउने गरी लाइसेन्स पाउनासाथ नेपाल सहकारी
बैंक सञ्चालनमा आउने बताए । केही व्यक्तिले यो
बैंकलाई नेपाली कांग्रेसको बैंक भनेर हल्ला गरेका
तथा केहीले बैंक खोल्न दिनै हुँदैन भनेर लागिपरेको
उनको गुनासो थियो ।

- बिओकेको कन्ट्रायाक्टलेस कार्ड सुविधा

बैंक अफ काठमाण्डू लिमिटेडले कन्ट्राक्टर्स भिसा डेबिट कार्ड सञ्चालनमा ल्याएको छ । बैंकले 'नियर फिल्ड कम्प्युनिकेशन' (एनएफसी) मा आधारित उक्त कार्ड ट्रायाप सुविधा भएका पिओएस मेसिनहरूमा प्रयोग गरी ग्राहक महानुभावहरूले भुक्तानी गर्न सकिने सुविधा ल्याएको हो ।

यस प्रविधिमा मेसिनभित्र कार्ड नराखी एउटा सीमित दूरीबाट पिओएस मेसिनमा द्याप मात्र गरी भुक्तानी गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ । हालको विश्व महामारीका रूपमा रहेको कोभिड-१९ को जोखिम न्यूनीकरणका लागि यस कन्ट्राक्टलेस कार्डका माध्यमबाट भुक्तानी गर्दा ग्राहकले व्यक्तिगत दरी कायम गर्न सहज इने बैंकको भनाउ छ ।

दूरा कायम गन सहज हुन बकका मनाइ छ ।
हाललाई यस प्रविधिमार्फत प्रतिकारोबार २
हजार रुपैयाँसम्म कारोबार गर्न सक्ने जनाइएको
छ । बैंकले देशभरमा ९० शाखा, ७८ एटिएम र १०
एक्सटेन्सन काउन्टरमार्फत ग्राहकलाई बैंकिङ सेवा
दिइरहेको जनाएको छ ।

- ग्लोबल आइएमईको 'मेरी उनीलाई' स्वस्थ नारी पहल

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडले महिलालाई सशक्त बनाउने उद्देश्यले नेपाल परिवार नियोजन संघसँगको समन्वयमा 'मेरी उनीलाई' स्वरूप नारी पहल अभियान सञ्चालन गरेको छ । व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्वको यो अभियानअन्तर्गत बैंकले सुर्खेत जिल्लाको गुर्वाकोट नगरपालिकास्थित सहारे स्वास्थ्यकौमीमा महिला स्वास्थ्य शिविरको आयोजना गरेको छ ।

यसअधि बैंकले महिलालाई आर्थिक स्पमा सशक्त बनाउनका लागि 'मेरी उनी'लाई मुदती बचत खाता सञ्चालनमा ल्याएको जनाएको छ । 'मेरी उनी'लाई स्वरथ नारी पहलअन्तर्गत महिलालाई शारीरिक स्पमा सशक्त बनाउने अर्को प्रयास रहेको बैंकले जनाएको छ । अभियानअन्तर्गतको स्वास्थ्य शिविरले ग्रामीण तथा अर्धसहरी क्षेत्रका स्वास्थ्य सेवाको पहुँच नभएका महिला तथा बालिकाहरूका निम्नि प्रभावकारी हुने र महिलाहरूमा सकारात्मक प्रभाव पार्न बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ । आफ्ना ग्राहकको सुविधालाई मध्यनजर गरी बैंकले विभिन्न संघ-संस्थासँगको समन्वयमा विपन्न तथा पिछडिएका महिलाहरूको स्वास्थ्य तथा अन्य सरोकारका विषयसँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरू गर्दै आएको जनाएको छ ।

- नेपालगञ्जमा जावा मोटरसाइकलको सोरुम

नेपालका लागि क्लासिक लिजेन्ड्सको अधिकृत वितरक रहेको अन्नि ग्रुपको सहायक कम्पनी अग्नि मोटोइक्सका प्रालिले नेपालगन्जको भुजाई गाउँयोकमा

कपोरिट

जावा मोटरसाइकलको सोरूम सञ्चालनमा त्याएको
छ । अग्नि मोटोइंडक प्रालिका महाबर्बन्धक शारद
मिश्रले सोरूम उद्घाटन गरेका हुन् ।

उद्घाटनपछि मिश्रले त्यस क्षेत्रवरपरका र सम्पूर्ण ग्राहकलाई कम्पनी तथा यसका सबै गुणस्तरीय सेवाहरूमा अधिकतम सुविधाजनक र किफायती पहुँचसहित थप लाभ पुऱ्याउने उद्देश्यले सोरूम सञ्चालन गरिएको बताए ।

सउवालन गारेका बताए ।

बिमा संस्थानबाट एफआइआई उपाधि हासिल गरेको जनाइएको छ । उनी अन्डरराइटिङ, जोखिम व्यवस्थापन, बजार व्यवस्थापन विषयमा विशेष दखल राख्ने व्यक्तिका स्पमा परिचित रहेको कम्पनीको दाबी छ । संस्थागत सुशासनलाई प्रभावकारी स्पमा कार्यान्वयन गर्ने प्रशासकका स्पमा उनको परिचय बनेको कम्पनीले जनाएको छ ।

- नविल बैंकको एटिएमबाटे रकम जम्मा गर्न सकिने सुविधा

नविल बैंकले नविल क्यास मेसिन सञ्चालन सुरु गरेको छ । बैंकले ग्राहकलाई एटिएममार्फत रकम फिक्ने मात्र नभई रकम जम्मा पनि गर्न सक्ने सुविधा ल्याएको हो बैंकले यो सेवाको सुरुवात तीनधारा शाखा र पुल्योक शाखाबाट सुरु गरेको जनाएको छ । अब ग्राहकहरूले मेसिनमा १ हजार रुपैयाँ, ५ सय रुपैयाँ र १० सय रुपैयाँका नेपाली नोट जम्मा गर्न सक्ने जनाइएको छ । एकपटकमा ९९ हजार ९ सय रुपैयाँसम्म जम्मा गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ । मेसिनमा नगद जम्मा गर्न सक्ने सुविधा बचत र चल्ती दुवै खातामा उपलब्ध रहेको जनाइएको छ । यसमार्फत ग्राहकले आफ्नो क्रेडिट कार्ड भुक्तानी पनि गर्न सक्ने बैंकले जनाएक छ । बैंकले देशभरमा १ सय ३५ शाखा, १ सय ८४ एटिएम र १ हजार ५ सयभन्दा धेरै नविल रेमिट एजेन्टमार्फत बैंकिङ सेवा दिइरहेको जनाएको छ ।

- मेगा बैंकका नौ एक्सटेन्सन काउन्टर शाखामा परिणत

मेगा बैंक नेपाल लिमिटेडले विभिन्न स्थानमा सञ्चालनमा रहेका नौवटा एक्सटेन्सन काउन्टरलाई स्तरोन्नति गर्दै शाखा कार्यालयमा परिणत गरेको छ । ग्राहकलाई थप सुविधा दिने उद्देश्यले बैंकले एक्सटेन्सन काउन्टरलाई शाखामा परिणत गरेको हो । बैंकले भापाको शिवसताक्षी नगरपालिकाको शिवसताक्षी एक्सटेन्सन काउन्टर, मोरडको धनपालथा

गाउँपालिकाको धनपालथान एकस्टेन्सन काउन्टर, सुनसरीको कोसी गाउँपालिकाको कोसी एकस्टेन्सन काउन्टर, धनुषाको मिथिला बिहारी नगरपालिकाको मिथिला बिहारी एकस्टेन्सन काउन्टर, धनुषाकै नगराइन नगरपालिकाको नगराइन एकस्टेन्सन काउन्टरलाई शाखामा परिणत गरेको हो ।

त्यस्ते, अर्धाख्यांचीको मालारानी गाउँपालिकाको मालारानी एकसटेन्सन काउन्टर, पाल्याको माथागढी गाउँपालिकाको माथागढी एकसटेन्सन काउन्टर, गुल्मीको रुखेत्र गाउँपालिकाको रुख एकसटेन्सन काउन्टर र दार्चुलाको शैल्यशिखर नगरपालिकाको शैल्यशिखर एकसटेन्सन काउन्टरलाई पनि शाखामा परिणत गरेको जनाइएको छ । बैंकले यसअधि सुनसरीको बराहक्षेत्र गाउँपालिकाको एकसटेन्सन काउन्टरलाई पनि शाखामा स्तरोन्नति गरिसकेको जनाएको छ । यो सँगै बैंकको शाखा संख्या एक सय ९९ पुगेको र एकसटेन्सन काउन्टरहस्तो संख्या २४ कायम भएको जनाइएको छ ।

- ग्लोबल आइएमईले कोरियाबाट फर्केकालाई सहुलियत कर्जा दिने

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडले कोरियाबाट
फर्किएर विभिन्न पेसामा संलग्न उद्यमीहस्ताई
सहुलियत कर्जा उपलब्ध गराउने भएको छ ।
यसका लागि बैंकले अंकुर नेपाल नामक संस्थासँग
समझदारी गरेको हो । समझदारीपत्रमा बैंकका
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रत्नराज बजाचार्य र
अंकुर नेपालका अध्यक्ष लालप्रसाद भट्टार्इले
हस्ताक्षर गरेको जनाइएको छ । कोभिड-१९ को
महामारीबाट उत्पन्न समस्या तथा अन्य कारणबाट
नेपाल फर्किएर कोरियामा आर्जित सीप तथा आय-
आर्जनलाई स्वदेशमा व्यवसाय तथा रोजगारी सिर्जना
गर्न उत्प्रेरित गर्न उद्देश्य लिएका व्यवसायीलाई
सहयोग गर्न सहुलियत कर्जा प्रदान गर्न लागेको
बैंकले जनाएको छ । यो योजना पूर्ण रोजगारी र
समृद्धिको दिशातर्फ अधि बढने एक अभियानका
रूपमा सञ्चालन गर्न बैंक र अंकुर नेपालबीच
सहुलियत कर्जासम्बन्धी सहकार्यका लागि सहमति
भएको जनाइएको छ ।

नेपाल इन्स्योरेन्स

कमलादी, काठमाडौं, फोन नं.: ४२२९३५३, ४२२८६९०, ४२४४५६५/६
पो.ब.नं. ३६२३। ईमेल : nic@nepalinsurance.com.np

73
Years of Excellence
नेपालको पहिलो
बीमा कर्मपनी

देउवा....

भएको छ। माओवादी केन्द्रले रामबहादुर थापा सहितका ४ जनालाई कारबाही गरि सांसद पद रिक्त राखे निर्णयका कार्यान्वयन सभामुख्यले २४ घण्टाभित्र गरेको भएपनि माधव नेपाल

सहितकालाई पद रिक्त राख्न एमालेले गरेको निर्णयको कार्यान्वयन ८ दिनसम्म पनि नहुनुले प्रष्ट हुन्छ सापकोटाले एमालेप्रति प्रतिशोध लिएका छन् भनेर।

शेरबहादुर देउवा सरकारको गठबन्धनले पार्टी विभाजन गराउने सहज बाटो खोलिदिएर

लोकतान्त्रिक प्रतिको खिल्ली उडाएको हुनाले लोकतन्त्रको उपहास भएको छ। जे हाँस माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल वाहालोको राजनीति सफल भएको छ माधव नेपाललाई अध्यक्ष बनाउन उरी सफल भएपनि लोकतन्त्रको भने बद्नाम नै भएको छ।

सिंहदरबार...

छ। औचित्यहिन खर्च बढेकाले गर्दा आर्थिक अनुशासन र वित्तीय मितव्यहिताको सरकारी नारा नारामै सिमित भएको छ। संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तर तथा तिनै तहका सरकारी संयन्त्रहरू आर्थिक अनियमितामा बुलुम्ब डुकेको ऐना भै छर्ग भएको खण्डमा वैराजु घटन सक्छ। अब यस तर्फ सम्बन्धीत व्यक्तिवाट असुल उपर गराउन सकेका खण्डमा वैराजु घटन सक्छ। निर्णयको छन् त ? उनीहरू के हेरेर बसेका छन् त ? वित्तीय अनुशासन कामग गर्नु पर्ने संघीयानीक दायित्व बोकेका निकायहरूले किन वित्तीय अनुशासनलाई कार्यमा

गर्न सकिरहेका छैन् त्यस्को जिम्मेवारी कसले लिने ?

महालेखा परिक्षको प्रतिवेदन उपर जनप्रतिनिधिहरूले ससदमा व्यापक छलफल गरेर मनोमानी ढगले गरीएको खर्च सम्बन्धीत व्यक्तिवाट असुल उपर गराउन सकेका खण्डमा वैराजु घटन सक्छ। अब यस तर्फ सम्बन्धीत व्यक्तिवेदनले नै दिएको हुनाले अब यी सबै प्रकारका जनप्रतिनिधिहरूलाई उमीहरूको सम्पति सार्वजनिक गर्न बाध्य वनाउनु पर्ने र पद सकिएपछि पनि सम्पति विवरण सार्वजनिक गराउनु पर्ने कानुनी व्यवस्था गर्न सकेको खण्डमा भ्रष्टचार र बेरुजुमा कमी आउन सक्छ। निर्वाचनकै वेला स्थानीय तहमा उमेरदवार हुने, प्रदेश सरकारमा उमेरदवार हुने र संघीय ससदको उमेरदवार हुनेहरूलाई आफ्नो सम्पति सार्वजनिक गर्न बाध्यता बनाइने कानुन निमार्णको आवश्यक छ।

तब सम्म राज्यका निकायहरूमा नागरिक सम्भावीता, नागरिक निगारानी कमजोर हुन्छ त्यसै कारणले गदा पदमा पुनर्नेहरूले राज्यकोषको दोहन गर्न भएका छन् भने प्रमुख कारण त महालेखाको प्रतिवेदनले नै दिएको हुनाले अब यी सबै प्रकारका जनप्रतिनिधिहरूलाई उमीहरूको सम्पति सार्वजनिक गर्न बाध्य वनाउनु पर्ने र पद सक्छ। पहिले सिंहदरबारमा हुने नितिगत भ्रष्टचार स्थानीय तहमा र प्रदेश सरकारमा समेत पुगेको महालेखा परिक्षककामो प्रतिवेदनमै उल्लेख भएको छ। सरकारी स्तरका काम कारबाहीमा अपारदर्शीता हुनु तै वैराजु बढ्नुको र हुनुका मुख्य कारण हुन्। जनतालाई जब सम्म सूचनाको हकको प्रत्याभुती दिन सकिदैन

दल विभाजन...

खारेज गरिदिए टन्टै साफ हुने छ। अध्यादेश लामो समयसम्म राखेको खण्डमा सबै दलहरूको धैर्यात्मा तरावर भूत्यानु नहुने सरकारको सोच रहेको छ।

संघीयानको धारा १९४ मा अध्यादेश निर्णय हुनका लागि तिनवटा प्रावधान रहेका छन्। जस्मा अध्यादेश जारी भएपछि बसेको संघीय ससदका दुवै ससदमा अध्यादेश पेश गर्नु पर्ने हुन्छ तर दुवै ससदले त्यसलाई स्थीकार नगरेको प्रावधान दुवै ससदमा अध्यादेश पेश गर्नु पर्ने हुन्छ तर दुवै ससदले त्यसलाई स्थीकार नगरेको प्रावधान हो। निर्णय हुने पहिले प्रावधान रहेको छ भन्ने अर्थ दलहरूको धैर्यात्मा तरावर भूत्यानु सरकारको संघीय ससदको वैठक बसेको ६० दिन पछि त्यसतः निर्णय हुने व्यवस्था रहेको छ। काग्रेसको संस्थापन इतर पक्षले मन्त्रिपरिषदको विस्तार पार्टी भीत्रको आन्तरिक सञ्चुलन मिलाएर लेजाने बारे पार्टी सभापति एवं प्रधानमन्त्री देउवाले अहिले सम्म पार्टीमित्र छलफल नगरेको भन्दै असन्तुष्टी जनाइरहेको छ। मन्त्री बन्ने संस्थापन र इतर पक्षमा रहेकाहरूको चर्को दावाव रहेकाले गर्दा कतौ नेपाली काग्रेस पनि विभाजन हुने हो कि भनेर डर देउवालाई लागेको हुनाले उनी अध्यादेशलाई जतीसकदो

अध्यादेश निर्णय पार्न चाहिरहेका छन्।

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले केही समय पहिला आफ्नो पार्टीका ४९ सासद नै मन्त्री बन्न चाहेकाले आफू दबाबमा परेको वताईसको छन् भने पार्टीका नेता नारायणकाजी श्रेष्ठबीचमा पनि दुरी बढ्दै गएको छ। जसपामा भने अरु तुले समस्या देखिएको छ। अहिले देउवा सरकारमा ५ मन्त्री र एक राज्यमन्त्री रहेकाले अब १९ मन्त्री मात्र राख्न पाउँछन्। संघीयानमा बढीमा २५ मन्त्री राख्न पाउने व्यवस्था रहेको छ।

मन्त्री पद खानकै लागि पहिला महन्थ ठाकर पक्षमा रहेको केही सांसद उपेन्द्र यादव पक्षमा गएका थिए। उनीहरूले मन्त्री बन्न नपाएको खण्डमा अध्यादेशको फाइबा उत्ताउन सक्छन्। नेपाली काग्रेसमा ५ जनाले पार्टी विभाजन गर्न सक्छन् भने माओवादी केन्द्रका १३ जनाले विभाजन गर्न सक्छन्। तकालिन प्रधानमन्त्री केपी ओलीले दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश त्याँदा केन्द्रीय समिति र संसदीय दलमा ४० प्रतिशत पुर्याएर दल विभाजन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेकोमा देउवा सरकारले ओलीले भन्दा प्रतिगमनकारी अध्यादेश त्याएर केन्द्रीय समिति वा संसदीय दलमा २० प्रतिशत पुर्याएको खण्डमा दल विभाजन गर्न सक्ने अध्यादेश ल्याएका हुनाले ओली भन्दा देउवा र गठबन्धन निर्णय गर्ने सभामुख्यले यतिका दिन सम्ममा पनि निर्णय नगर्नुको अर्थ के ?

काँक्रीलाई...

गरी विपक्ष दलका नेतालाई प्रधानमन्त्री वनाउन हस्ताक्षर र विश्वासको मत समेत दिएका व्यक्तिहरूले फेरि देउवा सरकारलाई समेत धोका दिन सक्ने अकलन गरेरै उनीहरूलाई महत्वपूर्ण मन्त्रालय दिने र नियुक्तिमा समेत प्राथमिकता राख्ने रणनिति प्रधानमन्त्री जलवाया र माओवादी अध्यक्षले लिएका छन्। अर्को तर्फ नेकपा एमालेले माधव नेपाल सहितका १४ सासदलाई सासद पदवाट हटाउन सभामुख्य अनी प्रसाद सापकोटालाई दिएको सुन्नाआज असम्म लाग्नु भएको छैन। सभामुख्यले माधवको नयाँ पार्टी दर्ता नभएसम्म निवेदनमाथी कुनै कारबाही नगर्ने रणनिति लिएका छन्। नयाँ पार्टी दर्तापछि उनीहरूको पद राहीरह तर अहिले नै कारबाहीको प्रक्रिया अधिबढाएको खण्डमा उनीहरूलो सासद पद रिक्त रह्छ। माओवादी केन्द्र अध्यक्षको निर्देशन अनुसार सभामुख्यले १४ सासदको पद रिक्त रहेको सुन्नाआज बाहिर त्याउन सक्ने सभामुख्य न्यून रहेकोले गर्दा सत्ता पक्ष र संसदको प्रमुख विपक्षी दल बीच फेरि वैमनस्यता बढेर जाने निश्चित छ। माओवादी केन्द्रले रामबहादुर थापा लगायतको पद रिक्त गर्दा २४ घण्टामै निर्णय गर्ने सभामुख्यले यतिका दिन सम्ममा पनि निर्णय नगर्नुको अर्थ के ?

जनता...

सोच्ने सकेका छैन्। भुटान जस्तो सानो मुलुकसँगसहायता मान्नु पर्ने अवस्थामा हामी पुगेको छैन्। संघीय सरकार र प्रदेश सरकार अगि स्थानीय तहमा हुने गरेको भ्रष्टचारले गर्दा जनता आक्रान्त भएका छन्। राजनितिक दलहरू विभाजन गर्ने दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश ल्याउनुको कुनै अर्थ थिएन्। लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा दलहरू वलियो नभएको अवस्थामा लोकतान्त्रिक व्यवस्था वलियो हुन सक्नेदैन भन्ने विश्वव्यापी सिद्धान्तलाई देउवा सरकारले खिल्ली उडाएको छ। संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी र सबै भन्ना द्वाले दललाई विभाजित गराउने अध्यादेश ल्याएर त्यही अध्यादेशको आङ्गामा दल विभाजित गराएर देउवाले असन्तुष्टी जनाइरहेको छ। मन्त्री बन्ने संस्थापन र इतर पक्षमा रहेकाहरूको चर्को दावाव रहेकाले गर्दा कतौ नेपाली काग्रेस पनि विभाजन हुने हो कि भनेर डर देउवालाई लागेको हुनाले उनी अध्यादेशलाई जतीसकदो

विश्व बजारमा...

निगमलाई केही राहतमात्र हो। नेपाल आयल निगमले भारतीय आयल कर्पोरेशनसँग पेट्रोलियम पदार्थ खरिद गरी नेपालमा विक्री वितरण गर्दै आएको छ। भारतीय आयल कर्पोरेशनले प्रत्येक महिनाको १ तारिक र १५ तारिकमा गरी महिनामा २ पटक नेपाल आयल निगमलाई पेट्रोलियम पर्दथको मूल्य सूचि उपलब्ध गराउदै आएको छ। त्यही मूल्य सूचि अनुसार नेपाल आयल निगमले पेट्रोलियम पर्दथको मूल्य निर्धारण गर्दै आएको छ।

NCC
उत्सव
RECURRING
मुद्रती खाता

रकम सानो होस् या ढूलो मुद्रती गर्न भन् सजिलो

एन.सी.सी. बैंकले ल्याएको छ NCC उत्सव Recurring मुद्रती खाता जस अन्तर्गत अब कर्गाईको सानो बचतमा प्राप्त गर्न सकिन्छ उच्च प्रतिफल

• ३०% वार्षिक रुपाली ब्याजको सुविधा*

• निःशुल्क DEMAT र Mero Share

• ट्रैनिंगसेक्ट ब्याज थुकानी

• ब्याज रकम